

Předmět poplatku.

V Rakousku upravil zákon ze dne 9. února 1850 (ř. z. č. 50), znova ustanovení o poplaccích a kolku, který od 1. května 1850 až podnes má platnost ve veškerých královstvích a zemích v říšské radě zastoupených.

Poplatkový zákon tento nenaznačuje však slovem „poplatek“ pouze dávky, které jeví se býti poplatky v pravém slova smyslu, nýbrž i různé daně, jmenovitě daň z dědictví a daň obchodovou.

V době novější zavádí se pod různými jmény daně obchodové, které však vzhledem ke způsobu, jakým se ukládají a vybírají, nalézají též své místo mezi tak zvanými „poplatky“, ač danění jsou a daněmi se nazývají, na př. daň bursovni, či daň z tržby cenných papírů).

Na proti tomu mnohé dávky, ač jeví se býti poplatky v pravém slova smyslu, nenalézají v Rakouském poplatkovém zákoně místa.

Poplatkům ve smyslu uvedeného zákona jsou podrobeny následující předměty:

A. Právní jednání.

§ 1.

„Veškerá právní jednání, jimiž dle zákonů občanských práv se nabývá, práva se přenášejí a upevňují, přeměňují neb zrušují“¹⁾.

Ze zásady této plyne, že právní jednání, jež dle zákonů občanských, t. j. dle zákonitých ustanovení o rakouském právu soukromém neměla platnosti, nelze považovati za

¹⁾ Podobně jest si počínáno i jinde. Tak byla na př. v Německu zavedená či nově upravená daň bursovni takéž vřaděna mezi poplatky, ano zákon ze dne 27. dubna 1894 (ř. z. str. 381), kterýmž tak se děje, nese zřejmé poznamenání „Reichssteuer“.

²⁾ Popl. zák. § 1. lit. A.

předmět poplatku.³⁾ Protož nelze na př. řaditi mezi předměty poplatku smlouvy uzavřené mezi osobami, které co do způsobilosti, přijímají závazky, jsou obmezeny, nebylo-li dáno svolení těch osob, pod jejichž ochranu řečené osoby jsou postaveny, aneb v jejichž prospěch obmezení takové se stalo; dále smlouvy, k jejichž platnosti jest zapotřebí svolení úředního, když svolení to bylo odepráno; návrhy stran v příčině pojištění proti nehodám elementárním (poněvadž jim chybí povaha slibu ve smyslu § 861 v. z. o.)⁴⁾ a pod.

Z téže příčiny nelze mluviti o předmětu poplatku, jde-li o nabytí, přenášení, upevňování, přeměňování neb zrušování práv opírajících se o právo veřejné, na př. při plné moci vydané k vykonávání práva volebního do zastupitelstva říšského, zemského neb obecního, do výborů honebních a pod.;⁵⁾ při úpisech (reversech), dle kterých zavazují se žadatelé za celou neb poloviční vojenskou nadaci pro ústavy vychovávací, že budou sloužiti aktivně při linii ještě půl roku neb celý rok po vykonané již tříleté službě vojenské, poněvadž úpisy takovými nepřijímají vydavatelé jejich žádných závazků práva soukromého⁶⁾; při kvitancích vydaných náboženskou obcí židovskou jednotlivým členům obce na příspěvky, které ve smyslu zák. ze dne 21. března 1890 (ř. z. č. 57) a dle statutu židovské obce náboženské jednotliví členové obce povinni jsou odváděti na uhrazení nákladu spojeného s náboženskými účely židovskými⁷⁾, a pod.⁸⁾

³⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 8. února 1852 č. 3028 Sb. norm. pro Čechy, č. 85, str. 204). — dto. ze dne 26. května 1855 č. 11.766. (Pril. p. Štýr. str. 154).

⁴⁾ Srov. nař. m. fin. ze dne 18. ledna 1858 č. 48.312 (Věst. min. fin. č. 4, str. 13).

⁵⁾ Nař. min. fin. ze dne 15. srpna 1861 č. 37.687 (ř. z. č. 83); srov. 162: Rozh. min. fin. ze dne 4. srpna 1867 č. 29.730. (Pril. p. Čechy č. 11, str. 30).

⁶⁾ Nař. min. fin. ze dne 7. října 1871 č. 30.266 (Věst. min. fin. 36 str. 186). Co do poplatnosti ověřování podpisů na podobných reversech v § 98.

⁷⁾ Rozh. min. fin. dne 18. listopadu 1891 č. 40.605 (Beil. z. Mor: Recht č. 2, str. 8 r. 1892; p. Přím. č. 3, str. 28 r. 1892).

⁸⁾ Za právní jednání poplatku nepodrobená byla ve smyslu uvedeného ustanovení zákonného též prohlášení vyjádření o přistoupení jednotlivců co podporovatelů k Německému řádu rytíř-

Proto nelze též míti propůjčení nadace za předmět poplatku, když toto nejeví se jednáním právním, nýbrž výkonem administrativním neb propůjčením v zájmech veřejných⁹⁾ a podobně nebude proto lze podrobili poplatku listiny o zřizování škol a reversy o jich vydržování vydané, kterými obce a statky mimo obec jsoucí na základě platných zákonů školských a za příčinou zákonem uložených jim povinností co do zřízení a udržování obecných škol zavazují se k určitým příspěvkům, necht' jde o školy již zřízené, neb o školy, které teprve mají býti zřízeny, poněvadž právní poměry, které upravují se těmito listinami, nezakládají se na soukromém právu: a které proto nesluší posuzovati dle v. z. o., nýbrž dle práva veřejného a poněvadž listiny tyto nejsou také listinami nadačnickými — ač se porážnu tak zovou — proto, že při nich chybí, co předpokládá § 646 v. z. o., totiž ustanovení o příjmech z kapitálů, pozemků neb práv k účelům školním na věčné časy. Zdali plnění, obcemi neb statky převzaté dosáhne neb převyšuje povinnost zákonnou, nerozhoduje^{10) 11)}.

skému (Nař. m. řn. ze dne 6. listopadu 1871 č. 33.823. Věst. min. řn. č. 89, str. 204), a vrácení konfiskovaného jmění dřívějším majitelům neb jejich dědicům z milosti na základě nejvyššího rozhodnutí. (Nař. min. řn. ze dne 17. ledna 1857 č. 45.223. Věst. min. řn. č. 4, str. 20).

⁹⁾ Propůjčení nadaček může se totiž jeviti právním jednáním, když dle dek. dv. kanc. ze dne 21. května 1841 (Sb. zák. soud. č. 541) přísluší soudci civilnímu rozhodnouti o otázce, zda-li komu požitek nadace náleží. V tomto případě buďž pak rozeznáváno, zda-li žádost za udělení nadace musí býti doložena legálním vysvědčením o chudobě žadatelově, nebo ne. Když ano, není propůjčení nadace nic jiného, nežli propůjčením almužny, které jest od poplatku osvobozeno, necht' pak nadace vyplácí se z prostředků státních neb fondů soukromých. Když však pro nabytí nadace nevyžaduje se, by legálním vysvědčením chudoba žadatelova byla dokázána, nelze míti propůjčení nadace za almužnu, necht' by pak třeba zcela správně chudoba žadatelova byla prokázána a propůjčení jeví se zde býti darováním, které pak jako takové musí býti považováno za předmět poplatku. (Srov. rozh. min. řn. ze dne 7. září 1866 č. 28158. Příl. p. Dol. Rak. č. 2, str. 4 ex. 1867; p. Hor. Rak. č. 10, str. 53; p. Stry. č. 30, str. 122; p. Kraj. č. 17, str. 84; p. Kor. č. 2, str. 5, ex. 1867; pro Příl. č. 16, str. 55).

¹⁰⁾ Srov.: Rozh. m. řn. ze dne 4. dubna 1889 č. 41.538 (Příl. p. Hal. č. 5, str. 17).

¹¹⁾ Ze osvobození od poplatku nemůže se vztahovati k listinám, kterými jest dáno nadační věnování dle § 646 v. z. o., pak k soukromoprávnímu jednání obcí a statků s osobami třetími vůbec a k právním jednáním uzavřeným v příčině nabytí nemovitostí k účelům školním zvláště, rozumí se samo sebou.

Na proti tomu nevyžaduje poplatkový zákon více, než-li platnost právního jednání, jmenovitě úplně lhotejno jest pro povinnost poplatkovou, zda-li to které právní jednání ve svých konsekvencích také přijde ku platnosti. Tak na př. úplně jest irrelevantní pro poplatek ze smlouvy kupní neb směnné, zdali tato též byla plněna nebo ne¹²⁾.

Důležitou jest otázka, zda-li a pokud novým jest předmětem poplatku odstoupení od uzavřené již smlouvy na základě vzájemného dohodnutí. Zde bude nutno, přihlížeti k ustanovením jak poplatkového zákona, tak i obč. zákona. Dle § 920 obč. zák. „nemohou strany upustiti od smlouvy, když jest tato již zcela vyplněna, byť i obaplně k tomu svolily, nýbrž jest jim novou smlouvu učinili, kteráž za jiné jednání se pokládá.“

Z tohoto plyne, že dle obč. zák. upuštění od smlouvy, když tato nebyla ještě splněna, nelze míti za novou smlouvu, za nové jednání právní.

Dle popl. zák. (§ 1.) mají býti předmětem poplatku veškerá právní jednání, jimiž se práva nabývají, upevňují, zrušují atd. a která dle obč. zák. nabyla platnosti. Že na vzájemném dohodnutí spočívající upuštění od platné smlouvy před jejím splněním mělo by nějaký vliv na poplatnost smlouvy, od níž má býti upuštěno, že by snad proto mělo sejíti s poplatností téže smlouvy, není v poplatkovém zákoně nikde ani zásadně ani pro jednotlivá jednání právní vysloveno; ano sledáváme pravý opak.

Pro nejzávažnější případy, pro které mohlo by se jeviti uvedené ustanovení obč. zák. zvlášt významným, totiž pro smlouvy tržové (§ 1053 a. z. v.), při kterých pro platnost smlouvy nevyžaduje se odevzdání věci koupených vyslovuje totiž poplatkový zákon v pozn. 3. k pol. saz. ^{5/68} zřejmě, že převod práva z koupě k věci nemovité považuje se za převod nemovité věci samé. Z tohoto plyne, že dle poplatkového zákona při smlouvě tržové a obdobně při jiných smlouvách (na př. při smlouvách směnných, (§ 1045 v. z. o.), při smlouvách o nájem z pachtu (§ 1094 v. z. o.) atd., při kterých před jejich splněním právní jednání dle obč. práva nabylo platnosti, samostatně a úplně již jest dán předmět poplatku a že zrušení tohoto platného práv-

¹²⁾ Obč. zák. v §§ 1045 a 1053 sám ustanovuje, že smlouvy tržové a směnné jsou toliko titulem, nabytí práva vlastnického. Zda-li se toto skutečně nabyde, nemá na platnost neb neplatnost uzavřené smlouvy žádného vlivu.

ního jednání na základě vzájemného dohodnutí jeví se býti novým jednáním právním, které pro sebe jest opět samostatným předmětem poplatku.

Názoru tomuto nasvědčuje pol. saz. ¹³⁾ $\frac{3}{65}$, která podává definici smlouvy trhově co „smlouvy, kterými pouští se věc za jistou sumu peněz jinému“, definici, která úplně shoduje se s definicí § 1053 v. z. o. Vynechání dalšího ustanovení téhož §, že smlouva trhová jest toliko titul, nabytí práva vlastnického a že právo vlastnické nabyde kupující teprv odevzdáním věci, jest zřejmým dokladem toho, že poplatkový zákon má za předmět poplatku trhovou smlouvu bez ohledu na to, zda-li byla splněna nebo ne, a že prohlášení vůle, upustití od platné smlouvy, jeví se býti novým jednáním, kterým se platně jednání právní zrušuje, a které proto dle hlavní zásady § 1. poplatkového zákona co takové opět má býti samostatným předmětem poplatku.¹⁴⁾

Zřejmé rozcházení se zákona obč. a zákona poplatkového sledujeme při tak zvaných smlouvách reálních, jmenovitě při smlouvách o zápůjčku a při smlouvách zástavních, jejichž povaha charakterisována jest tím, že jeví se býti uzavřeny teprv odevzdáním slíbené neb smluvené věci, že totiž před splněním není platnost smlouvy dána.¹⁵⁾

¹³⁾ V souhlasu s vývodem tímto bylo vyslovono, že smlouvy, jejichž účelem jest tak zvané „storno“, t. j. vzájemné zrušení či opuštění od právního jednání jednon již uzavřeného, mají býti považovány za zvláštní jednání právní a tedy povždy za samostatné předměty poplatku.

Odehlyjíc se od zásady této, byly zemské úřady finanční nařizením min. fin. ze dne 27. dubna 1858 č. 22.913 (Věst. min. fin. č. 18 str. 118) zmocněny, ustati od předepsání poplatku a po případě vrátiti poplatek již zapravený z právního jednání, v němž jde o nabytí nemovitosti, když smlouvající strany opět upustí od právního jednání před jeho úplným vykonáním či provedením a když sebou nabytí nemovitostí nebylo ještě vloženo do knih veřejných (Srv. Právník, XV str. 302).

Ustanovení toto, ač pro poplatnictvo výhodné, tak přece neshoduje se se základními zásadami zákona poplatkového, později veškeré důležitosti, poněvadž se strany fin. úřadů zemských nebylo ho užíváno a když též správní soud opětne vyslovil náhled, že zásady zákona poplatkového nelze v soulad uvéstí s obsahem uvedeného výnosu ministerského. (Srv. nál. spr. s. ze dne 1. března 1877, č. 269 a ze dne 8. července 1879 č. 1361. — Budw. I. 47, III. 533). Podobně bylo vyslovono nařizením ministerstva fin. ze dne 6. července 1860 č. 31.233 (Věst. min. fin. č. 36, str. 260) v příčině smluv o věcech movitých, což opět mohlo by snad schvalováno býti *de lege ferenda*, nikoli však *de lege lata*.

¹⁴⁾ Obč. zák. též v § 983 zřejmě uvádí, že od smlouvy o zápůjčku rozdílnou jest smlouva, v níž kdo slibuje, že budoucně někomu něco zapůjčí

Poplatkový zákon nepřihlíží k tomuto momentu a z ustanovení pol. saz. $\frac{73}{36}$, $\frac{81}{13}$, $\frac{115}{78}$ a $\frac{116}{61}$ popl. zák. plyne, že pro poplatnost zmíněných smluv vystačí úplně písemně vyhotovení smlouvy o zápůjčku neb smlouvy zástavní; a zda-li podobné smlouvy dle obě. zák. přišly k místu nerozhoduje.¹⁵⁾

Nesrovnalost tuto lze částečně omluviti ohledy fiskálními, by totiž nebyl zkracován erár možným předstřáním, že smlouva nepřišla k platnosti. Zda-li však ponejvíce neodůvodněné snad obavy ty jsou s to, ospravedlniti jednak nesrovnalosti s obě. zák., jednak poškozování zájmů poplatnictva, nebudiz zde posuzováno, poněvadž nespadá to do rámce úkolů práce této.

§ 2.

Výminka při právním jednání.

Setkáme-li se při právních jednáních s výminkami, sluší činiti rozdíl mezi poplatky procentovými a škálovými.

Při poplatku procentovém buďž dále rozeznáváno mezi výminkou odkladací a rozvazovací.

Při výmince odkladací, kde dojde moci právo odkázané dle § 696 v. z. o. teprve po vyplnění výminky, kde právní jednání nabude platnosti teprv po splnění výminky, nemá býti dán předmět poplatku dříve, pokud výminka odkladací nebyla splněna, poněvadž teprv po jejím splnění práva se nabývají, přenášejí, upevňují atd. 1) 2)

a dle § 1368 není již smlouvou zástavní smlouva, že kdo chce něco do zástavy dáti.

¹⁵⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 14. března 1877 č. 332 (Budw. I. 54.).

¹⁾ Zák. ze dne 13. prosince 1862, č. 10 (č. z. č. 89).

²⁾ Zásada ta není však na závadu ustanovení poplatkového zákona, dle kterého podobná právní jednání záviset na podmínce odkladací (na př. svatební smlouvy, smlouvy o rozkouskování (parcelování) pozemků, ku kterým jest zapotřebí svolení úřadu politického a pod.) mají býti ku vyměření poplatku ohlášena, poněvadž tak káže opatrnost slušná, aniž tím záměry poplatníků zvlášť jsou poškozovány, poněvadž jim jest ponecháno právo, v případě, že podmínka splněna nebyla, že tedy právní jednání nenabylo moci práva, žádati za odepsání poplatku z téhož právního jednání předepsaného a po případě za vrácení jeho, když by byl již zapraven.

Nepříliš chvalnou odchylku od zásady této stanoví pozn. 2. ku změn. pol. sazby $\frac{15}{100}$ z r. 1862, dle které koupě na zkoušku a prodeje s vyhrazením lepšího kupce mají co do poplatnosti povždy považovány býti za smlouvy trhové, jež se staly bez výminky, ač dle §§ 1080 a 1083 v. z. o. — nebyla-li totiž koupená věc odevzdána — smlouvy ty nevejdou ve skutek potud, pokud výminka se nesplní.

Jiný jest poměr při výmince rozvazovací. Ani z uvedené zásady hlavní, že jsou předmětem poplatku veškerá právní jednání, jimiž se dle zákona obč. práva nabývají, přenášejí atd., ani z pozdějších ustanovení zákonných nelze sledovati, že by poplatnost závisela na nesplnění smlouvy neb na možném zrušení právního jednání, třeba již v okamžiku nejbližším a poněvadž při výmince rozvazovací právo odkázané skutečně se nabude a teprve, když výminka nastala, ku zmaření přijde (§ 696 v. z. o.), jest tím sebou již dána podstata poplatnosti (nabývání, přenášení, upevňování atd. práv).

Za výminku rozvazovací sluší též míti, když po provedeném nuceném prodeji věci nemovité, při kterém cena vydražitelem podaná nedosahuje dvou třetin ceny odhadni neb ceny vyvolací, do 14 dnů po vykonané dražbě vykonaný prodej neplatným učiněn jest předražkem k tomu konci učiněným, aby nová dražba byla nařízena.^{*)}

Poněvadž výminka tato jsoúe zákonem stanovena, nijak nevisí na vůli prvního vydražitele a poněvadž zruší se zde platnost právního jednání ex lege, aniž by vydražiteli jakés provinění neb prodlení za vinu mohlo býti kladeno, lze výminku tuto rozvazovací, co do povinnosti platiti poplatků, na roveň postaviti výmince odkládací. V témž smyslu bylo též ministeriem financí rozhodnuto. V případech podobných dražeb má totiž úřadem pro vyměření poplatků ustanoveným po uplynutí lhůty 14denní pokud možno krátkou cestou na soudu žádáno býti za sdělení, zda-li předražek byl učiněn, a když ano, má s vyměření poplatku býti posečkáno až do definitivního vyřízení záležitosti té. Pak-li by byl

^{*)} Zák. ze dne 10. června 1887, §§ 10—14, 19, 20 (f. z. č. 74). Srv. Juristisches Vierteljahrsschrift des deutsch. Juristenvereins in Prag. Neue Folge Bd. VII. str. 139 a nsld.

snad již poplatek vyměřen, má býti předepsaný poplatek odepsán z povinnosti úřední⁴⁾.

Při poplatku škálovém nečiní se žádný rozdíl mezi právním jednáním, jež se stalo pod výminkou aneb bez výminky a proto nemá ani odkladací, ani rozvazovací výminka jakéhosi vlivu co do povinnosti, zapravovati poplatek škálový. ^{5) 6) 7)}

Ve smyslu této zásady stanoví zák. poplatkový, že příkaz ku prodeji ve smyslu § 1086 v. z. o. bez ohledu na výminku

⁴⁾ Rozh. m. l. z. d. 14. března 1890 č. 17 697. (Příl. pro Hor. Rak. č. 5, str. 16); pro Štyr. č. 2 str. 3; p. Mor. č. 2, str. 4; pro Slez. č. 2 str. 6; pro Hal. č. 13, str. 50; pro Kor. č. 5, str. 19; pro Příl. č. 3, str. 23; pro Tyr. č. 2, str. 7; pro Buk. č. 2, str. 4; pro Daln. č. 7, str. 29. — dlo. z. d. 12. září 1893 č. 20.053. Příl. pro Dol. Rak. č. 28, str. 57; pro Hor. Rak. č. 10, str. 81; pro Štyr. č. 14, str. 108; pro Kruj. č. 20, str. 106).

⁵⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 26. dubna 1881 č. 708; ze dne 29. března 1887 č. 546 (Budw. V. 1080; XI. 3462).

⁶⁾ Že při poplatku škálovém nebyla sebon podobně jako při poplatku procentovém vyslovena zásada, že prokázané nesplnění výminky odkladací osvobozuje od poplatku z právního jednání, kteráž dle v. z. o. platnosti nenabylo, nelze dobře srovnati se zásadou všeobecně vyslovenou, že mají býti předmětem poplatku právní jednání, jimiž se dle obč. zákonů práv nabývá úd.

Zda-li z právního jednání má býti předepsán poplatek procentový, či škálový, jest ustanovením zákona poplatkového, nerozhoduje nijak o platnosti neb neplatnosti právního jednání a nemá proto rozhodovati o jeho poplatnosti neb nepoplatnosti vůbec. Okolnost, zda-li jest právní jednání předmětem poplatku procentového či škálového, opravdu nemá býti s to, aby odůvodnila, by co do následků s výminkou odkladací spojených naznačený rozdíl byl činěn, a to tím méně již proto, že tím nešetří se zásady v čelo poplatkového zákona postavené, že předmětem poplatku mají býti právní jednání, jimiž se dle obč. zákonů práv nabývá úd. a že tím skutečně uráží se právní cit poplatnictva.

Kráčení touto úplně liskální cestou, které též správním dvorem soudním bylo uznáno za správné a zákonem odůvodněné (Srv. na př. nář. spr. s. ze dne 15. července, 19. září, 21. října 1879 č. 1396, 1731 a 2007 — Budw. III. 544, 557, 593 a j.), opírá se pouze o § 10. zák. ze dne 13. prosince 1862, který vyslovuje zásadu, že z právního jednání, „jehož splnění jest závislé na události nejisté“, či z právního jednání, jež jest závislé na podmínce odkladací, má býti placen poplatek procentový teprv, když událost nastane, neb když podmínka byla splněna, a dokládá dále, že učiněno má býti zadost ustanovení § 44. popl. zák., že totiž o podobném právním jednání má býti ve lhůtě zákonem stanovené učiněno oznámení. Že ustanovení, které vlastně samo již plyne z nej- přednější zásady pop. zákona, bylo zřejmě vysloveno pouze při poplatku procentovém na místě, kde se k tomu pro tento druh poplatku zvlášť hodila příležitost, nemá míti platnost pro poplatek škálový proto, že nebylo tak vysloveno vše-

má (co koupě věci movité dle škály III) poplatku býti podobn.⁵⁾

§ 3.

Neplatná jednání právní.

Při posuzování povahy právního jednání mají býti základem ustanovení obč. zák. a dle téhož zákona má býti posuzováno, zdali to které právní jednání jest platným či nic.

Neplatná právní jednání nemají vůbec býti předmětem poplatku, poněvadž se jimi žádného práva nenabylo, neměnilo, neupevnilo atd. — Zdali však právní jednání ku vyměření poplatku oznámené (viz § 145.) nemabylo platnosti, nemá býti vyhledáváno a zjišťováno z povinnosti úřední, a k neplatnosti podobné má býti hleděno pouze, když v rozkladu neb rekursu byla prokázána.⁶⁾ 2)

obecně aneb že nebylo totiž sebou zvlášť vysloveno pro poplatek škálový, který liší se od poplatku procentového sice jmenem, nikoli však podstatou.

Toto rozličné nakládání poplatkem procentovým a škálovým má v zápětí nedůslednost, že právní jednání, které jest předmětem obou druhů poplatků, které však dle obč. zák. nemabylo platnosti, pro poplatky jeví se pak dvojným obličejem: obličej k obč. zák. obrácený platí poplatku procentovému, a obličej druhý od obč. zák. odvrácený platí poplatku škálovému. — Odehlytje se od fiskální zásady této a sledujíc laktka instinktivně zásadu spravedlivosti, vyslovuje rozh. min. fin. ze dne 3. září 1864 č. 42.621 (Přil. pro Ital. č. 33, str. 178; pro Štyr. č. 46, str. 207), že k protokolárním podáním nenabyvším právního účinku nemá k poplatku škálovému býti přiblíženo (v § 101. odst. 5.).

⁷⁾ Souhlasně snař. min. fin. a spr. s. ze dne 17. srpna 1851 (č. z. č. 214) bylo nařzzením min. fin. ze dne 11. července 1854 č. 28.235 (Věst. min. fin. č. 55, str. 414) a později naučením o form. jednání ze dne 17. ledna 1885, § 22. lit. b) vysloveno, že má býti odepsán poplatek ze smluv svatebních, když dle podaného příkazu se sňatku seslo a finanční praxe v tomto ohledu dosti shovívavě a liberálně odepisuje a vračí (hotovými neb kotky) zapravený již poplatek z podobných smluv necht pak jde o poplatek procentový, necht škálový.

⁸⁾ 1086 o. z. o. zní: „Když někdo svou věc movitou jinému odevzdá, aby ji za jistou cenu prodal, položiv za výminku, by mu v jisté lhůtě buď určitý peníz tchový dal, anebo věc vrátil, nemůže, pokud lhůta neprojde, věci nazpět žádati; ten však, kdo věc přijal, povinen bude určitý peníz tchový zapraviti“.

¹⁾ Rozh. min. fin. ze dne 8. února 1852 č. 3028 (Sb. norm. p. Čechy, č. 85, str. 204). — Rozh. min. fin. ze dne 26. května 1855 č. 11.766 (Přil. p. Štyr. str. 154).

Nedůslednosti v předcházejícím § naznačené vřhají své neblahé stíny též sem a musí důsledně i zde přivedeny býti ku platnosti.

²⁾ Při posuzování platnosti právního jednání má býti rozhodujícím o b. v. zákoník. Zde se ovšem vyskytují po různu otázky dosti záhadné a neméně závažné. Častěji se na př. setkáváme s relicitací, a zde nadehází otázka o právních účincích akta licitačního, když jde o věci nemovité. Ministerium finanční prohlásilo rozhodnutím ze dne 1. srpna 1866 č. 33.249 (Pril. p. Hor. Rak. č. 10, str. 54; p. Štyr. č. 19, str. 73; p. Kraj. č. 16, str. 75, p. Kor. č. 8, str. 23), že relicitací nemovitosti nijak není anulován prvotní akt dražební, poněvadž jest relicitace pouze zvláštní forma, aby vydražitel byl donucen, dodržeti a splniti podmínky dražební aneb aby od něho docilem byla náhrada škody, pročež relicitace děje se na jeho vrub. O zrušení povinnosti prvotním aktem licitačním utvořených a o jeho právní bezúčinnosti nemůže přý proto býti řeči, a tato právní povaha relicitace plyne přý již z té skutečnosti, že relicitace musí býti vynořena nejenom proti prvotnímu exekutovi, nýbrž také proti prodávajícímu, liknavému vydražiteli, který se zde jeví odpůrcem. Povinnost platiti poplatek z právního jednání nevíst na podlužce, že povinné též bylo splněno, že tedy není nijak zapotřebí skutečného knihovního převodu vlastnictví, by poplatnost dotyčeného aktu nabývacího byla odůvodněna, pročež nebylo vyhověno žádosti, by proto, že vynořena byla relicitace, navrácen byl poplatek v přičině prvního licitačního vydražení nemovitosti již složený.

Opak toho byl vysloven rozhodnutím min. fin. ze dne 15. září 1872 č. 23.585 (Pril. p. Kor. č. 14, str. 39; p. Dalm. č. 26, str. 73); když totiž nemovitost cestou exekuce vydražená pro neplnění podmínek dražebních se strany vydražitele — aniž by tento do knih veřejných byl zapsán — cestou relicitace opět se vydraží, má dle tohoto výnosu poplatek z převodu jmění pro dřívějšího vydražitele býti odepsán, po případě vrácen a vybrán má býti pouze nově předepsaný poplatek z akta relicitačního. — Důvody tohoto opačného rozhodnutí nejsou ve výnosu uvedeny. — Konečně bylo rozh. min. fin. ze dne 26. září 1884 č. 22.870 (Pril. p. Hor. Rak. č. 12, str. 47; p. Kor. č. 15, str. 78), a ze dne 12. září 1893 č. 20.053 (Pril. p. Kor. č. 15, str. 82; p. Příim. č. 21, str. 164; p. Tyr. č. 6, str. 52; p. Čechy č. 66, str. 60; p. Mor. č. 25, str. 118; p. Slez. č. 7, str. 31; p. Hal. č. 5, str. 57 ex 1894; p. Buk. č. 12, str. 53) opětně dále vysloveno, že v těch případech jest věcí vyměřujících úřadů, aby, jakmile jich dojdou přípisy soudních protokolů o provedení relicitací, zemským úřadům finančním z povinnosti úřadu předložily první akt licitační, než by čekaly na podání žádosti osob na exekuci podstatě súčaslných za odepsání poplatku, který na základě věcného závazku z podstaty má býti ulázen.

Důvody nařízení tohoto nebyly též žádné uvedeny.

Dle našeho náhledu nelze popřít, že vydražitel nabyl vydraženému práva k věci vydražené, ovšem pod výminkou, že splní, čehož vyžadují podmínky dražební. Vydražení věci jeví se právním jednáním neb koupí pod výminkou, a sice pod výminkou rozvazovací, která dle platné zásady shora již uvedené (§ 2.) žádného nemá vlivu na poplatnost právního jednání pro nesplnění na zmar

§ 4.

Zdělání listiny o jednání právním.

Právní jednání má býti podrobena poplatku pravidelně pouze tenkrát, když o něm byla zdělána listina právní, t. j. byla-li zdělána listina k tomu cíli, aby byla důkazem na vydatele neb zmocnítele, necht' pak jest listina opatřena formálnostími, jichž potřebí, aby měla moci průvodní nebo ne.¹⁾

Punktacemi ve smyslu § 885 v. z. o. budiž proto co do poplatnosti naloženo jako řádnými listinami.²⁾

V jakém jazyku neb jakou literou listina jest psána, nemá na poplatnost žádného vlivu.³⁾

Poněvadž forma zde nijak nespadá na váhu, byla zákonem (pol. saz. $\frac{71}{30}$) vysloveno, že dopisy, když a pokud jeví se právními listinami aneb vysvědčeními, mají býti podrobeny poplatku pro takové listiny stanovenému, nejsou-li dopisy ty korespondenci kupceckou, která jest od poplatku pod výminkou osvobozena. (§ 185.)

Volená forma písemnosti nemůže také míti žádného vlivu na to, by podrobena bylo právní jednání poplatku dle své pravé povahy vnitřní a nikoliv snad dle zevnější formy písemnosti; tak nebude na př. lze uniknouti poplatku upravením poplatného účtu ve formu listu upomínacího, kupní smlouvy ve formu na-

příslého. Nelze tedy nalézti důvodů, ze kterých by zmíněné právní jednání — vydražení nemovitosti — nemělo dle všeobecných zásad býti předmětem poplatku.

Pohlédneme-li na pozitivní ustanovení platného zák. popl., nalézáme, že náhled tento v témž zákoně též zřejmá jest potvrzen poznámkou 3. ku změněn. položce $\frac{95}{65}$ z r. 1862, jenž stanoví zásadu, že „přenesení kupního práva na věci nemovité pokládá se za přenesení věci samé“.

Zala-li přejde vydražená nemovitost na druhého proto, že vydražitel kupní právo druhému dobrovolně postoupí neb proto, že pro neplnění prvím vydražiteli převzatých povinností přijde k relicitaci, jest co do poplatnosti prvím vydražení úplně lhostejno.

Odůvodněnou odchylku od zásady této při předražku, jaký na základě zákona ze dne 10. června 1887 § 10. (§ 2. č. 74) lze učiniti; v. předcházející § 2.

¹⁾ Popl. zák. § 1. lit. A. 3.

²⁾ Popl. zák. § 37.

³⁾ Nař. min. list. ze dne 13. srpna 1865 č. 17.776 (Věst. min. list. č. 39, str. 339).

bídky, společenské smlouvy ve formu dekretu o právech společenských, atd.⁴⁾

Protokol, podání atd. obsahující prohlášení soudní, jimž uzavřeno bylo právní jednání (epry před soudem, buďtež dle pravidla považovány za listiny právní, podrobené poplatku dle povahy uzavřeného jednání právního. Vztahuje-li se však prohlášení soudní k právnímu jednání již dříve uzavřenému, nemá býti považována listina prohlášení to obsahující za listinu podrobenou poplatku dle povahy právního jednání, k němuž se bylo vztahováno.

Za to se však žádá, by prokázáno bylo, že za totéž právní jednání byl poplatek správně zapraven v době, kdy prvotně bylo uzavřeno. Neprokáže-li se tak, dlužno zapraviti i zde poplatek z prohlášení soudního dle povahy jednání právního a po případě budiž požadována též pokuta, když by totiž povaha právního jednání vyžadovala poplatek i bez vyhotovení listiny.⁵⁾

Pak-li by prohlášení soudní mělo za následek změnu právního poměru upraveného v listině dříve již vyhotovené, bude lze míti podobně prohlášení za nový předmět poplatku tak, jako by o změně řečené zvláštní mimo-soudní byla zdělána listina o smlouvě potud, pokud lze prohlášení takové míti za novaci platného poměru právního, t. j. pokud zde o změnu právního důvodu aneb hlavní věci pohledávané (§ 1376 v. z. o.)⁶⁾

Určí-li se prohlášením soudním pouze zevrubnějí, kdy a jak závazek již učiněný má se splniti, a učiní-li se jiná ustanovení vedlejší, jimiž se u věci hlavní neb o důvodu právním ničeho nemění, nepokládá se za novaci (§ 1379 v. z. o.) a lze prohlášení takové míti za předmět poplatku, kterému podrobena jest listina o původním poměru právním již vyhotovená.⁷⁾ (Srv. též §§ 7. 110.)

⁴⁾ Srv. Nál. spr. s. ze dne 4. května 1880 č. 849 (Budw. IV. 764); ze dne 24. března 1885 č. 731 (Budw. IX. 2474).

⁵⁾ Pol. saz. ^{65/103} popl. zák.

⁶⁾ Popl. zák. § 38.

⁷⁾ V souhlase se zásadou touto bylo vysloveno, že v případech, ve kterých při řízení narovnaeím slane se změna u věci hlavní, totiž částečné slevení, nelze při vyměření poplatku (skálového) žádného k tomu míti zření, zda-li přihlášené pohledávky zcela neb částečně opírají se o listiny poplatku již podrobené. (Srv. rozh. min. fin. ze dne 29. března 1866 č. 1111, Příl. pro Dol.

Ač forma písemnosti obsahující právní jednání (prohlášení soudní, přepis atd.) jest dosti lhostejna pro odůvodnění poplatnosti, musí přece písemnost jevit se co prostředek průvodní (treba i neúplný). Tak na př. nebude lze míti za předmět poplatku (škálového) protokoly projednávací a výkazy pozůstalostní, v nichž za příčinou projednání pozůstalosti a za příčinou vyměření poplatku z pozůstalosti pro soud projednávací jsou co položky passivní uvedeny dluhy pozůstalostní, žádnou listinou posud neztvrzené, byť by i podepsáni byli dědici neb jejich zástupci, poněvadž jde zde pouze o udání, o pouhé uvedení dluhů. Naproti tomu by musily podobné spisy býti považovány za právní listiny poplatku (škálovému) podrobené, když by v nich interesenti dědiční oproti věřitelům pozůstalostním za pravé uznali (likvidovali) jednotlivě dluhy pozůstalostní žádnou listinou posud neztvrzené.^{*)}

Podobně bylo vysloveno, že nemá býti předmětem poplatku právní jednání o věcech movitých, když takové jednání dohodei v mezích jejich oprávnění bylo uzavřeno a do jejich knih zaneseno, že však mají ovšem podobná jednání právní považována býti za předměty poplatku tenkrát, když podobné zanesení do knihy dohodeč nejví se býti jednoduchým zapsáním, ušbrz právní listinou, — když na př. uzavření právního jednání potvrdi se v řečených knihách podpisy stran, jichž se dotýče a pod.^{*)}

§ 5.

Poplatní jednání právní bez sdělení listiny.

Z uvedeného pravidla, že právní jednání má podrobeno býti poplatku pouze tenkrát, když o něm

Rak. č. 9, str. 19; p. Hor. Rak. č. 9, str. 45; p. Štyr. č. 21, str. 81; p. Kor. č. 10, str. 32; p. Kráj. č. 12, str. 62).

^{*)} Nař. m. l. ze dne 16. září 1875 č. 25.322 (Věst. m. l. č. 27, st. 157).
Srv. též: rozh. m. l. ze dne 18. září 1861 č. 34.891 (Pril. p. Štyr. č. 29, str. 89);
p. Kor. č. 16, str. 35 ex 1870; p. Prim. č. 11, str. 77 ex 1875).

^{*)} Srv. rozh. m. l. ze dne 2. srpna 1857 č. 11.219 (Pril. p. Štyr. č. 21, strana 86).

zdeřlána byla listina právní, tvoří výjimku, majíce býti předmětem poplatku, než jaká byla zdeřlána listina právní

1. Převody práva vlastnického k věcem nemovitým v zemích zdeřších jsoucím, pak služebnosti užívání o požívání věci těchto, děj se převod ten bez úplatku neb za úplatek.¹⁾

Dle § 883. v. z. o. učiní zpřisob smlouvy co do platnosti její záduých rozdílů, pročez budíž každá platná smlouva ústní o převodech řečených práv považována za dostatečnou pro odůvodnění její platnosti. Usnesly-li se strany výslovně, že učiní smlouvu písemně, kdežto pak dle § 884. v. z. o. pokládána býti má smlouva za učiněnou teprve tehďa, když se v ní strany podepíší, má poplatnost též míti místo teprve dnem, kdy smlouva ta byla zdeřlána či podepsána.²⁾

Aby úmluvy ústní, jež na základě § 883. v. z. o. mají touž platnost, jak úmluvy písemní, výjimečně považovány byly za vedlejší činy předběžné, musí doba, kdy se stala úmluva, že učiní se má smlouva písemně, předcházeti době, kdy by bylo lze pokládati úmluvu ústní za uzavřenou a z celého musí vysvitati určitú vůli stran, že činěná úmluva ústní má nabyti právní moci teprv, až vyhotovena bude o dotyčeném právním jednání listina a nikoli pouze úmysl, aby listina ta byla stálým a jistým průvodem aneb aby smlouva do veřejných knih mohla býti vtčlena (§ 434. v. z. o.)³⁾

Co má býti pokládáno za věc nemovitou neb za částí její, ustanovují zákony občanské a politické, jež mají platnost v té zemi korunní, ve které se věc nalézá.⁴⁾ 5)

¹⁾ Popl. zák. § 1 lit. A. 1. — Rozh. m. f. ze dne 21. července 1853 č. 21.041. (Sb. norm. p. Čechy č. 283, str. 475).

²⁾ Popl. zák. § 44.

³⁾ Rozh. m. f. ze dne 9. prosince 1861 č. 42.024. (Přil. p. Schönr. č. 5, str. 41 ex 1872.) — Srv. též nář. spr. s. ze dne 30. listopadu 1876 č. 365, (Budw. I. 7.)

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 23. května 1850 č. 14.594. (Chron. vřt. p. Čechy č. 150, str. 250.)

⁵⁾ Dle rozhodujících zde §§ 293—298 v. z. o. nemají býti za věci nemovité považovány pouze věci, které nemohou se přenášeti bez porušení podstaty své z místa na místo, nýbrž i věci samy o sobě movité pokládají se v právech za nemovité, když dle zákona neb dle narizení vlastnickova jsou příslušenstvím věci nemovité. By věc jedna prokazovala se za příslušenství

2. Darování věci movitých, odezdá-li se věc darovaná obdařenému teprv po smrti dárcově;⁶⁾

3. Určitá jednání právní, za která má býti odváděn poplatek přímo; (V. § 136.)⁷⁾

§ 6.

Hlavní jednání právní a souvisící s ním části.

Zásadě, že každé právní jednání má býti předmětem poplatku, nijak nevadí, že v jedné a téže listině spojeno jest více druhů právního jednání. („Rechtsgeschäfte verschiedener Art“); pokud netvoří vzájemně souvisící části hlavního jednání právního, budiž zvlášť placen poplatek zákonem stanovený za každé právní jednání dle jeho povahy.¹⁾

Co má býti považováno za části souvisící s hlavním jednáním právním, budiž zkoumáno v každém jednotlivém případě, povždy budiž však věc posuzována dle momentů objektivních a souvislost ta budiž pak uznána, tvoří-li dotyčná

věci druhé, není k tomu tedy nevyhnutelně potřebí spojení fyzického, nýbrž povaha věci co příslušnosti může spočívatí jednak na povaze věci a jinak též na zákoně a na vůli majitele věci. Proto nemají býti považovány za věci nemovité pouze věci s nemovitostí spojené, jako stavení, stromy, plodiny a pod., nýbrž i věci od nemovitosti již oddělené a zároveň s věcí hlavní přenesené, na př. dříví, píec pro dobytek, obilí a pod., jakož i dobytek, nástroje a nářadí, pokud toho k dalšímu řádnému provozování hospodářství jest potřebí; dále mají za věci nemovité býti považovány věci takové, jež jsou k tomu určeny, by se jich při něčem celém stále užívalo, jako okovy, provazy a řetězy u studně, nářadí na hašení ohně a pod., a konečně též věci, jichž jest zapotřebí ku provozování živnosti s nemovitostí (na př. továrnou) spojené, atd. — Ze právo honebnosti na vlastním pozemku, právo patronátu i s držením nemovitého statku spojené, živnosti vsazené a pod. — jsou věcní nemovitými, nebude potřebí zvlášť dokladati. (§§ 293—298 v. z. n. — Pat. ze dne 7. března 1849, § 1. č. z. č. 154. — Zák. ze dne 1. června 1866, § 1. z. z. p. Čechy č. 49. — Srv. též nř. spr. s. ze dne 9. ledna a 6. září 1877 č. 6 a 1155; Budw. I. 19 a 118. — Stehlik: Ekviv. popl. str. 7 a násled. — O kolísavém rozhodování v dobách dřívějších srv. Právník III. str. 561 a násled.

⁶⁾ Popl. zák. § 1. lit. A. 2. — Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 4. (č. z. č. 89).

⁷⁾ Zák. ze dne 13. prosince 1862, § 5. (č. z. č. 89).

¹⁾ Popl. zákon § 39.

jednání právní dle občanského práva nutnou, aneb aspoň pravidelnou část hlavního jednání právního.

V souhlase se zásadou touto bylo výslovně za části s hlavním jednáním právním souvisecí poznamenáno: *P o t v r z e n í* příjmu, utvrzení práv (na př. propůjčení práva zástavního, zástavy simultánní) dané třebas od více osob pro touž pohledávku v dlužním listě, prokazuje-li to co podmínka zápůjčky,²⁾³⁾ kompenzace pohledávek na odprodané nemovitosti pojištěných s kupní cenou^{4,5)6)}; při koupi dědiectví přikázání passiv v doložené smlouvě⁷⁾; při smlouvách o nájmu a pachtu vedlejší

²⁾ Pozn. k pol. saz. ^{30/37}; změn. pol. saz. ^{100/34} z r. 1862. — Srv. též. nář. spr. s. ze dne 27. března 1877 č. 385 (Budw. I. 58). — Vynosem m. f. ze dne 8. března 1852 č. 3179 (Felsenbr. I. 280) bylo vysloveno, že listina obsahující zápůjčku s danou zástavou nemovitostí a sebou poskytnuté užívání věci této na místě úroků obsahuje troje jednání právní, z kterých každé pro sebe má býti předmětem poplatku a sice zápůjčku, utvrzení práva a poskytnutí práva užívání k věci nemovité. Máme za to, že při všeobecném obyčeji, poskytnutí za půjčku hypotéku, když takovou dlužník vůbec má po ruce, nebude dobře lze hájiti v uvedeném případě předepsání samostatného poplatku ze smlouvy zástavní. O správě samostatného zdanění poskytnutého užívání nemovitostí co zcela neobyčejného způsobu placení úroků není žádné pochybnosti.

³⁾ Propůjčil-li se právo zástavní, a utvrdil-li se práva vůbec v listině zvláštní, jsou co zvláštní právní jednání podrobena poplatku. (Rozh. mín. fin. ze dne 2. dubna 1852 č. 10.833; Felsenbrunn I. č. 303) — Takéž má býti předmětem poplatku hypotekární prohlášení ve smlouvě rozhodčí. (Srv. nář. spr. s. ze dne 6. února 1877 č. 140. — Budw. I. 34.)

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. dubna 1883 č. 10.906. (Přel. p. Hor. Rak. č. 3, str. 6; p. Kor. č. 9, str. 78; p. Kraj. č. 5, str. 9; p. Tyr. č. 4, str. 10; p. Mor. č. 2, str. 7; p. Slez. č. 4; p. Přím. č. 7, str. 34.)

⁵⁾ Kompenzace jiných pohledávek aneb všeobecné prohlášení, že kupní cena zcela neb částečně urovná se způsobem jiným neb zvláštním účelováním a pod. — Jeví se co právní jednání, nejsouť s koupí co takovou v žádném vnitřním aneb aspoň pravidelném či obvyklém spojení a jest tedy zvláštním předmětem poplatku dle skály II. nebyla-li o pohledávce kompenzované dosud listina sepsána, jeví-li se takto kupní smlouva co první písemné svědectví o pohledávce té.

⁶⁾ Při kompenzaci pohledávek na odprodané nemovitosti pojištěných s kupní cenou bude lze míti za část souvisejí s hlavním jednáním právním potud, pokud nenabudou tím věřitelové nových práv. Proto by muselo býti považováno za zvláštní předmět poplatku, když by kupující převzal osobní závazek za pohledávky kompenzované, poněvadž tím nahývá tu knižovní věřitel práva, kterého dříve neměl. — Týž názor vyslovuje též Widmer, System der österr. Gebührengesetze (1880) str. 62.

⁷⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 9. ledna 1877 č. 6 a ze dne 6. května 1884 č. 946 (Budw. I. 19; VIII. 2117).

úmluvy co do uhrazování břemen předmětu pronajatého ve smyslu § 1099 v. z. o.; a pod.⁸⁾

Nejde-li o právní jednání, nýbrž o jiný předmět poplatku, platí zásada, že pod jedním kolkiem či za jeden poplatek lze vyhotoviti pouze jednu listinu právní, jedno vyhotovení úřední neb jedno vysvědčení. Je-li tedy na jednom archu více listin právních, více vysvědčení atd. — je-li na jednom archu více předmětů poplatku — buďž tento zapraven summo jednotlivých částek, kterým každý jednotlivý předmět jest podroben.⁹⁾ Úřední protokoly buďž považovány za jednu listinu, kdyby i ve dvou neb více dnech byly sepsány či nimi v různých dobách bylo pokračováno, pokud vztahují se k jedné a téže záležitosti^{10) 11)} (v §§ 100., 101.).

⁸⁾ V listinách o hlavním právním jednání sepsaných setkáváme se mnohdy s různými úduvami dalšími, které nejsou s hlavním právním jednáním v nižádném nutném spojení a které proto povždy sluší zvlášť podrobovati poplatku, na př. pořízení jistoty za to, že kupující správně vypořádá veškerý převzaté povinnosti vedlejší, (V. Osob. utrzení práv § 183.); pořízení jistoty se strany osoby třetí za závazky kupujícímu převzaté; úmluva (smlouva pro jednacím), že prodávajícímu má přelučiti právo, užívati v odprodaném domě po určitou dobu ty které místnosti; postoupení pohledávek prodávajícímu se strany kupujícího na účet kupní ceny, jaké tomuto přísluší proti osobám třetím; poukázání kupujícího, by na účet kupní ceny zapravil za prodávajícího dluhy neknižovní; převzetí povinností, nahraditi částku, o kterou převyšuje suma převzatých pasív umluvenou cenou kupní; (Nál. spr. s. ze dne 27. února 1883 č. 1027. Budw. VII. 1749.) při smlouvách, kterými postupují rodiče jednou z svých dětí statek svůj, různá darování pro děti ostatní; ujednání smluvených pokut vůbec ustanovení pokuty pro případ stornování kupní smlouvy ponecháním závdavku. (Nál. spr. s. ze dne 1. května 1883 č. 1027. Budw. VII. 1749.) atd. atd.

⁹⁾ V souhlasu se zásadou touto bylo vysloveno, že honební listek, vydaný na jmena více účastníků honebních, sluší podrobiti poplatku dle počtu osob, na což listina zní. (Rozh. m. E. ze dne 10. srpna 1885 č. 20.617. — Příl. p. Tyr. č. 11, str. 27.)

^{10) 11)} V životě praktickém vyskytují se mnohdy v naznačených směrech případy, jichž luštění nejví se býti práci jednoduchou a jež mnohdy bývají rozluštěvány různě. Tak bylo na př. vysloveno, že listina obsahující více různých, dobrovolnou dražbou provedených koupí či prodejů věcí nemovitých jest listinou právní, co obsahuje sice více právních jednání, které však nejsou různých druhů, nýbrž pouze různými osobami uzavřené a že lze proto užití § 39. popl. zák. (V. důvody k nál. spr. s. ze dne 11. února 1877 č. 226. — Budw. III. 420.) Všechno doslovnému ustanovení § 39. popl. zák., jež zní: „Jsou-li obsahem v jedné a téže listině právní jednání různých druhů (ver-

§ 7.

Listiny právní a jejich dodatky.

Za části listiny neb spisu, jež nevyžadují zvláštního poplatku byly uvedeny:

a) Dodatky k listinám již úplně vyhotoveným, pokud se nic nemění co do místa, času, způsobu neb objemu práv.

b) Schválení (ratifikace), které zmocnitel připojí na konci listiny jednání, jaké plnomocníkem bylo uzavřeno.

c) Zvláštní prohlášení o zřízení náměstka nebo o přijetí náměstnictví či substituce, připojené k plnomocenství, jež svědčí právním zástupcům a advokátům.

d) Vysvědčení o znamení něčí ruky skrze podpisatele jména, pak podpisy jednoho neb více svědků.¹⁾

e) Zmocnění ku přijetí požitků, daně ve kvitanci od oprávněného příjemce, konajícího službu ve stálém vojsku, v loďstvu námořském, v zeměbraně neb domobraně.²⁾

f) Legalisování podepsaných svědků, legalisují-li se sebou podpisy vydatelů, a pak cizozemská legalisace vůbec.³⁾

g) Vysvědčení převzatým dlužníkem k postupní listině (cessi) připojené, že mu postoupení pohledanosti i nový věřitel byli oznámeni, a pak uznání pravosti dluhu se strany dlužníka, když o prvním jednání zholovena jest již listina právní. (V. § 62.)⁴⁾

h) Shodnutí se co do použití řízení bagatelního, jest-li sebou obsaženo v poplatné listině o věc hlavní (v nákladním listě, v poukázce atd.) aneb je-li vyznačením potvrzeno teprv v protokole jednacím.^{5) 6)}

seliedener Art.), co netvoří vzájemně souvisící částě hlavního jednání právního, budiž za každé právní jednání placen poplatek zákonem stanovený . . .“ nelze nám srovnati se s názory těmi a podobnými.

¹⁾ Popl. zák. § 32.

²⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 6. listopadu 1891 č. 32.880, (Prhl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 28 ex 1892).

³⁾ Nař. vešk. min. ze dne 26. prosince 1887, odst. 5. (č. z. č. 3 ex 1888).

⁴⁾ Změn. pol. saz. 17/10 z r. 1862.

⁵⁾ Popl. zák. § 34.

⁶⁾ Zák. ze dne 24. května 1873, § 13. (č. z. č. 97).

Ustanovení tato jsou zákonem taxativně uvedena, pročež sluší považovati obnovy (novace) povždy za zvláštní právní jednání a za zvláštní předmět poplatku, poněvadž dle § 1376. v. z. o. předpokládá novace buď změnění důvodu právního neb hlavní věci pohledávání, čímž povždy vzejde ze závazku předešlého závazek nový.⁷⁾

Předpokládá-li poplatnost právního jednání zdělení a vyhotovení listiny právní k tomu konci, aby byla důkazem na vydatele nebo zmocnítele, buďtež po vyhotovení této listiny podrobena zvlášť poplatku a tvořítež tedy zvláštní předmět poplatku veškera písemná ustanovení, kteráž se prokazují sice co pouhé dodatky ku právnímu jednání obsaženému v listině již vyhotovené, jimiž se v témž právním jednání něco mění co do místa, času, způsobu neb objemu práv a povinností. Jde-li pouze o změnu místa, kde, neb změnu času, kdy co plněno býti má, jest změna tato podrobena pouze poplatku stálému, poplatku z listiny právní (50 kr. z archu), jde-li však o změnu práv a povinností, jest předmětem poplatku právní jednání nově uzavřené a základem pro vyměření poplatku samého jest pak kvota nově smlouveného plnění neb odplaty. ^{8) 9)}

⁷⁾ Byla-li o podobném dohodnutí sepsána zvláštní listina, jest dle pravidla podrobena zvlášť poplatku (50 kr. z archu).

⁸⁾ Přiznání se k dluhu na listině postupní (Agnoscirungserklärungen), jimiž sebou převezme se rukojemství rukou společnou a nerozdílnou, buďliž považováno za obnovu, neměla-li vyřčená povinnost solidární již v zákoně svůj původ, na př. na základě společného vlastnictví aneb jiných poměrů, kde jest již dána povinnost rukou společnou a nerozdílnou, aniž by zřejmého vyjádření bylo zapotřebí. (Rozh. mín. fin. ze dne 13. ledna 1851 č. 39.031 — Felsenbrunn I. č. 96).

Za dodatek poplatnosti odůvodňující bylo zvlášť poznamenáno dodatečné připojení nákladu s vyčleněním zboží spojeného na účtu v cizozemsku vydaném, když připojení to stalo se v zemích zdejších (Rozh. mín. fin. ze dne 17. října 1893 č. 39.098. — Příl. p. Čechy, č. 75, str. 65; p. Dol. Rak. č. 31, str. 63; p. Mor. Rak. č. 11, str. 97; p. Štyr. č. 16, str. 116; p. Kor. č. 17, str. 89; p. Kráľ. č. 21, str. 112; p. Příh. č. 20, str. 157; p. Tyr. č. 6, str. 58; p. Mor. č. 29, str. 149; p. Slez. č. 8, str. 35; p. Hal. č. 30, str. 215; p. Buk. č. 14, str. 60).

⁹⁾ Popl. zák. § 35.

⁹⁾ Podobné dodatky k listině, jako: potvrzení na úplně již vyhotoveném hypotekárním certifikátu, že ve vykázaném stavu od doby vydání certifikátu žádná změna se změna, aneb dodatek, na též listině, kterýž obsahuje udáváš se pozdější změny ve stavu knihovním a pod., sluší mít

O změně míry úrokové, doby splatnosti a měny u některého dluhu peněžního v § 115.

§ 8.

Listiny s obsahem nejasným.

Zde sluší povždy míti na zřeteli hlavní zásadu poplatkového zákona vyslovenou o listinách s obsahem nejasným, zásadu to v nejvyšší míře fiskální. Jest to článek 1. předběžných připomenutí k sazbě z r. 1850, jenž ustanovuje následovně:

„Když v případech, ve kterýchž osvobození od poplatku, nebo vyšší neb nižší výměra poplatku závisí na jisté povaze právního jednání, povaha tato zřejmě nevysvitá z listiny právní o jednání tom sepsané, zvláště není-li zřejmě vyznačeno, bylo-li jednání uzavřeno za úplatek, či bez úplatku, pokládá se při vyměrování poplatku za to, že jednání má takovou povahu, na niž se zakládá poplatnost, nebo pokud nezřetelnost vztahuje se k okolnosti, dle níž se ustanovuje výměra poplatku, že to je okolnost, dle které vychází vyšší výměra poplatku; nevylučuje se však tím důkaz, že věc se má tomu naopak.“

Podobné a podrobnější ustanovení pro směnky a listiny co do poplatku směnkám na rovně postavené v. § 171. odst. 2.

Ustanovení toto, které postaveno jest v čele poplatkového zákona a které bezvýmínečně ku platnosti má býti přivedeno, nechť ve svých zájmech povždy na zřeteli má poplatnictvo, a jmenovitě ti, již jsou povoláni, aby jednotlivcům při zdelávání listin právních byli nápomocni.

---

za nová úřední vyhotovení, poplatku zvlášť podrobená. (Srv. rozl. mín. fin. ze dne 13. července 1862 č. 24.912. Příl. pro Tyr. č. 7, str. 15. — Výnos mín. fin. ze dne 18. června 1892 č. 19.930. Příl. pro Dol. Rak. č. 8, str. 15; p. Hor. Rak. č. 11, str. 52; pro Štyr. č. 5, str. 13; pro Kor. č. 7, str. 39; pro Kraj. č. 10, str. 52; pro Příh. č. 11, str. 108; pro Čechy č. 50, str. 117; pro Mor. č. 18, str. 71; pro Hal. č. 10, str. 38; pro Slez. č. 8, str. 19; pro Buk. č. 5, str. 25; pro Dalm. č. 9, str. 28).

§ 9.

Právní listiny ve více exemplářích zhotovené.

Při právním jednání, jehož poplatnost počíná se teprv zděláním listiny, platí zásada, že při listinách a spisech těch, zhotovili se ve více exemplářích stejného znění (v stejnopisech, duplikátech, triplikátech atd.), podroben jest každý exemplář stejnému poplatku, pokud není výjimky zákonem stanovené.¹⁾

Zásada tato platí sice též pro listiny a spisy podrobené poplatku škálovému; v takových případech jest však dovoleno, opatřiti pouze 2 první exempláře kolkem dle škály vycházejícím a ostatní exempláře pouze kolkem pro jednoduché úřední přepisy předepsaným (50 kr. z archu), když jak oba první exempláře, tak i ostatní vyhotovení dříve, nežli byly podepsány, aneb nejdéle do 8 dnů po vyhotovení prvních exemplářů předloží se úřadu poplatky vyměřujícím, který pak na všech exemplářích úředně poznamená, kolik exemplářů bylo vyhotoveno, a potvrdí, že poplatek byl zapraven (v. § 167.).

Punktace lze považovati za první exempláře pouze tenkrát, když listina o smlouvě neobsahuje ustanovení, která by nebyla již v punktacích obsažena; jinak by obsah punktací a obsah zmíněné listiny v smlouvě vyvozoval zvláštní právní jednání, zvláštní předměty poplatku.^{2) 3)}

Povinnosti této nejsou také sprostěny akcie, dlužní úpisy (obligace), papíry půjček loterních a podobné listiny právní, které následkem jich amortisace, přepsání, obnovení a pod. znova vydají se na místo podobných listin, za které poplatek přímo byl zapraven a které pak bez kolku byly vydány.⁴⁾

¹⁾ Ustanovení toto týká se výhradně listin právních a nikoli podání. Pro duplikáty, triplikáty atd. podání platí, co o podáních co takových jest ustanoveno (V §§ 94, 95). (Srv. rozh. min. fn. ze dne 4. července 1863 č. 27.439. Příl. pro Mor. č. 7, str. 43).

²⁾ Popl. zák. § 40.

³⁾ Vyhotovení zvláštních listin právních na základě protokolů dražebních budiž považováno za druhé, třetí atd. vyhotovení listiny (— dražební protokol jeví se vyhotovením prvním —) a budiž jim naloženo dle zásady svrchu uvedené. (Srv. rozh. min. fn. ze dne 22. července 1875 č. 14.401. — Příl. pro Mor. č. 10, str. 43 ex 1876).

⁴⁾ By docleho bylo jednotejnosti a aby odvarována byla nutnost, by obnovené listiny lišily se od listin prvotních, jest nařizeno, aby případy obnovení

Odchytku od zásady, že při více exemplářích poplatku škálovému podrobených, mají nejméně dva první hraditi poplatek škálový, zaznamenáváme, a sice:

a) Poplatek škálový budiž pouze jednou požadován. 1. Při notářských spisech z kterých dle § 1. zák. ze dne 28. června 1872 (ř. z. č. 94), má býti placen povždy pouze jednou poplatek škálový, byť i spis takový ve více exemplářích byl vyhotoven, ač nebyly-li o punktacích a pak o smlouvě samé sepsány dva notářské spisy, kde každý pro sebe má býti zvláštním předmětem poplatku.⁵⁾

2. Při více listinách podobných, když mají býti tyto dle kázem pouze pro jednu a touž osobu, buďsi fysickou, buďsi hromadnou v jedné a téže záležitosti; tak nemá na př. požadován býti zvláštní poplatek škálový ze saldovaných účtů, když při veřejné pokladně byly upotřebeny, jakmile byla vydána na tutéž sumu touž osobou zvláštní kvitance řádně kolkovaná;⁶⁾ ze svolení k výmazu daného od více věřitelů tabulárních o jedné položce knihovní jednomu a těmž dlužníku hypotekárnímu⁷⁾ a pod.⁸⁾

3. Při poplatku přímo placeném, kde platí zásada, že poplatek škálový má býti pouze jednou zapraven, i když by dotyčná listina právní byla vyhotovena ve více exemplářích. Každé takové

---

podobných listin koncem každého roku byly vykázány úřadům finančním, by sebou současně zapraven byl vycházející poplatek a aby oznámení toto úplně souhlasilo se zápisky, jakéž o týchž vyhotoveních podnik sám vede, a aby finanční správě byla dána volnost do řečených zápisků dle libosti nahlédnutí (Nař. min. fin. ze dne 30. května 1861. ř. z. č. 60).

⁵⁾ Srv. Nál. spr. s. ze dne 3. května 1877 č. 571 (Budw. I. 73).

⁶⁾ Srv.: rozh. min. fin. ze dne 27. listopadu 1867 č. 44.827 (Prhl. p. Čechy č. 3, str. 5 ex 1868).

⁷⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 3. února 1865 č. 62.602 (Prhl. p. Kraj. č. 10, str. 60).

⁸⁾ Za výjimku od pravidla uvedeného lze též míti, že protokoly obsahující právní vyjádření, v němž dovolává se kdo právního jednání dříve již uzavřeného, pak protokoly obsahující uznání dřívějšího právního jednání neb plnění, přiznání se k dluhu a pod. — když ze zmíněných dříve uzavřených právních jednání poplatek náležitý byl zapraven — vyžadují pouze poplatku stálého z protokolu, a že protokoly obsahující narovnání vztahující se k právnímu jednání poplatku již podrobenému vyžadují poplatku z protokolu co takového a pak poplatku stálého (50 kv.) co poplatku z listiny právní (v. §§ 4., 62., 63).

vyhotovení jest pak podrobena stálému poplatku pro jednoduché úřední přepisy stanovenému (50 kr. z archu).⁹⁾

b) Poplatek škálový budiž pravidelně bez ohledu na počet vydaných exemplářů listin z každé zhotovené listiny placen při směnkách a pak při listinách, co do poplatnosti směnkám na roveň postavených (§ 29. a) odst. 3).¹⁰⁾

§ 10.

Právní jednání mezi cizinci aneb s cizinci uzavřená, pak listiny a spisy v cizozemsku vydané.

1. Mezi cizinci v zemích Rakouských uzavřená právní jednání, kterými se sice převádí jmění, aniž však převody ty mají právních účinků v zemích Rakouských, nejsou podrobena poplatkům, jaké zák. popl. stanoví pro převody jmění. Právní listiny o tom v zemích Rakouských vyhotovené jsou podrobeny poplatku stálému jako listiny právní, kterými se jmění nepřevádí (v. § 114. lit. g).

Pakli by podobné smlouvy později měli nabytí právních účinků v zemích Rakouských, budiž dodatečně povinnosti poplatkové za dost učiněno podobně, jak při listinách v cizozemsku vydaných, když stanou se v zemích zdejších poplatnými, při čemž pak má býti přihlíženo k poplatku stálému z právní listiny již zapravenému.¹⁾²⁾

2. Zvláštní ustauovení bylo vysloveno pro cizozemské společnosti akciové a komanditní společnosti na akcie a pak pro cizozemské společnosti pojišťovací, které co do placení poplatků byly zdejším společenstvem vůbec úplně na roveň postaveny.³⁾

⁹⁾ Popl. zák. § 62.

¹⁰⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 4. posl. odst. (ř. z. č. 26).

¹⁾ Nař. min. fin. ve srozum. s min. zahr. zálež. ze dne 1. června 1853 (ř. z. č. 105).

²⁾ Nabytím právních účinků má býti vůbec rozuměno nastání práv a povinností odůvodněných právním jednáním, o něž právě jde. Proto bude lze za poplatné považovati v cizozemsku vydané vyjádření rukojemské, kterým upevňují se právní jednání, co v zemích zdejších má mítí účinků právních. (Srv. nál. spr. s. ze dne 30. ledna 1894 č. 454, Bučw. XVIII. 7690.)

³⁾ Cis. nař. ze dne 29. listopadu 1865 Art. VII. (ř. z. č. 127) a zák. ze dne 20. března 1873, § 2. (ř. z. č. 42).

3. Právní jednání uzavřená mezi cizinci a občany zdejšími jsou podrobena ustanoveníu popl. zák. bez rozdílu, zda-li mají právního účinku zde nebo v cizině. Pak-li však jde při právním jednání o nemovitost v cizozemsku jsouci, má mítí též platnost, co právě za pravidlo všeobecné bylo uvedeno pro právní jednání uzavřená mezi cizinci v zemích zdejších.⁴⁾

4. Co do listin a spisů v cizozemsku vydaných a zde upotřebených platí zásada, že poplatkům zdejším mají býti podrobeny pouze právní listiny a vysvědčení. Úřední vyhotovení cizozemská, neobsahující ani listinu právní, ani vysvědčení, mají podléhati pouze poplatku, jaký z příloh poplatných jest předepsán.⁵⁾

5. Další platí při těchto listinách a spisech zásada, že takové listiny v cizích zemích vydané, které dle své povahy při jejich zhotovení v zemích zdejších jsou podrobeny poplatku, a vztahují-li se k jednání právnímu, ježto má v zemích zdejších nabytí platnosti, mají býti podrobeny poplatku a sice směnky do 14 dnů a jiné listiny a spisy do 30 dnů po jejich přenesení do zemí zdejších a na všechny způsobí předprojitím této doby, dříve totiž, nežli se jich zde úředně uzije, směnka v oběh dá (§ 29. lit. b) neb listinou převzatý závazek vyplní aneb na základě listiny jiné právoplatné jednání před se bere.⁶⁾ Při pochybnosti strany času, kdy byla přenesena některá listina nebo spis do zemí zdejších v. § 149. lit. b) c).

Nejčastěji vyskytují se pochybnosti o poplatnosti cizozemských účtů kupeckých. V příčině těchto byla dána ministrem financí následující bližší vysvětlení:

Příčiny, z kterých cizozemské účty kupecké mohou se státi v zemích Rakouských předmětem poplatku lze tříditi ve dvě skupiny, má totiž poplatnost takového účtu míti místa:

⁴⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 21. července 1853 č. 21.041 (Felsenbrunn II. 433).

⁵⁾ Příp. k suzbě popl. zák. z r. 1850, odst. 4. — Srv. též rozh. min. fin. ze dne 28. června 1856 č. 15.971 (Pril. p. Štyr. č. 24, str. 113) jednající o cizozemských listinách odevzdacích.

⁶⁾ Popl. zák. §§ 23., 44. odst. 2.

I. když týká se právního jednání, co již z předu má míti platnosti v zemích zdejších, aneb

II. když účet netýká se právního jednání, co již z předu má zde nabýti platnosti, když ale

a) užije se ho zde úředně, neb

b) plní se zde povinnost účtem převzatá, aneb

c) na jeho základě před se vezme se zde jiné jednání prá-
voplatné.

ad I. Případ, že týká se cizozemský účet právního jednání, které již z předu má míti zde platnosti, jest tenkráté dán, když některé místo v zemích zdejších jest umluveným neb zákonným místem platebním aneb místem, v kterém dle smlouvy neb dle zákona dodány býti mají v účtu naznačené zboží neb práce, kde tedy při zboží dopravním nebezpečí přejde na kupujícího (art. 345 čl. 1. a 2. obch. zák.).

Z té příčiny bude cizozemský účet tenkráté poplatným, když z jeho obsahu, t. j. ze zřejmé na něm vyznačené poznámky plyne, že má býti placeno v zemích zdejších aneb že dodání zboží neb prací má se díti na některém místě zdejším.

Není-li v účtu místo splnění zřejmè udáno, bude poplatnost tenkráté dána, když vysvitá ze smlouvy mezi stranami uzavřené neb z povahy obchodu aneb z úmyslu kontrahentů, že placení neb dodání diti se má v zemích zdejších.

Chybí-li i tento podklad, platí všeobecné sídlo závodu, po případě bydliště prodávajícího v době uzavření smlouvy za místo splnění (§§ 902 a 1413 v. z. o.; art. 324, 325 a 342 obch. zák.) a dle toho bude cizozemský účet předmětem poplatku tenkráté, když sídlo obchodu, event. bydliště prodávatelo vo jest v zemích zdejších, nikoliv ale tenkráté, když kupec, kterému zboží svědčí, má svůj obchod neb své sídlo zde; pak-li by prodávající měl závody event. bydliště v cizozemsku a sebou v zemích zdejších, lze finanční správě na základě odst. 1. předběžných příp. k sazbě (v § 8.) — pokud by o opaku nebyl podán důkaz — zdejší místo míti za místo splnění, a tím cizozemský účet za poplatný.

Ve všech těchto případech sluší poplatkové povinnosti učiniti za dost v době shora naznačené.

ad II. Neobsahuje-li cizozemský účet právní jednání, které dle v odst. I. uvedeného již z předu má míti platnosti v zemích zdejších, nastane povinnost poplatková:

a) když užije se ho zde úředně (soudně);

b) když plní se zde povinnost účtem převzatá, čímž rozumí se, že účtem se strany vydatele převzatá dodávka zboží neb práci neděje se sice na základě prvotního ujednání stran, ale přede skutečně v zemích zdejších, že tedy při zboží dopravením dopraví se toto na nebezpečí prodávajícího do zemí zdejších a teprv zde přejde nebezpečí na kupce; a

c) když na základě cizozemského účtu předse vezme se v zemích zdejších jednání právoplatné. Proto nastane poplatnost cizozemského účtu zvlášť tenkrát, když platí se skutečně zde byť i ne na základě prvotního smluvení stran, tak přede na základě účtu samého, t. j. táhnouc se zřejmě neb mlčky k účtu, necht' pak připojí se účtu potvrzení salda nebo ne. Platí-li se pouze na základě pozdějšího příkazu v zemích zdejších, není tím samým ještě odůvodněna poplatnost účtu cizozemského.

Konečně dlužno míti za právoplatné jednání poplatnost účtu cizozemského odůvodňující, uzavře-li se na základě takového účtu nějaké nové právní jednání, na př. postup (cesi). —

Ve všech sub a—c) uvedených případech budíž povinnosti poplatkové učiněno za dost dříve, než-li užije se účtu způsobem poplatnost odůvodňujícím.⁷⁾ ⁸⁾

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 7. července 1894 č. 21.074 (Pril. k věst. m. f. č. 8, str. 46). — Sr. l. 2: Vyn. zem. řed. řin. p. Čechy ze dne 22. července 1867 č. 33.310 (Pril. p. Čechy, č. 9, str. 24); pak rozl. m. f. ze dne 15. dubna 1880 č. 2237. (Pril. p. Moravu č. 7, str. 26; p. Kraj. č. 6, str. 15; p. Hor. Rak. č. 6, str. 22; p. Tyr. č. 5, str. 9; p. Kor. č. 6, str. 38; p. Přímu. č. 14, str. 114); a rozl. m. f. ze dne 16. října 1893 č. 36.348 (Pril. p. Čechy; č. 74, str. 65; p. Dol. Rak. č. 29, str. 59; p. Hor. Rak. str. 11, č. 96; p. Štyr. č. 16, str. 115; p. Kor. č. 17, str. 90; p. Kraj. č. 21, str. 113; p. Přímu. č. 20, str. 156; p. Tyr. č. 6, str. 57; p. Mor. č. 29, str. 148; p. Slez. č. 8, str. 36; p. Hal. č. 29, str. 197; p. Buk. č. 14, str. 59).

⁸⁾ V případech, když vydá se v cizozemsku účet na zboží, co do zemí Rak. má býti dodáno a když týž účet doprovází zboží při dopravě do zemí zdejších a zřízence firmy prodávající intervenuje při převození zboží přes hranice zdejší při v y c l e n í, bude po případě lze za to míti, že jest místo plnění v zemích zdejších, kde pak bude potřebí, učiniti za dost povinností poplatkové dříve, než-li dodávka se stala. Podobně bude se zachováti, když by zmocněným firmy prodávající účtu v cizozemsku vydanému připojen byl v z e m ě c h z d e j š í c h náklad s v y c l e n í m spojený, i když by plnění dodávky dělo se v cizozemsku. (Rozh. mín. řin. ze dne 17. října 1893 č. 39.098 — Pril. p. Čechy č. 75, str. 65;

Poštovskými příkazy (Postauftrags-Verfahren), jaké nař. mín. obch. ze dne 12. června 1883 (ř. z. č. 111) v obchodě mezi Rakousko-Uherskem a Německem byly zavedeny, přicházejí do zemí zdejších listiny v cizozemsku vydané k tomu konci, by na jeho základě splněn byl zde závazek platební.

Listiny takové jsou ovšem dle zásad uvedených podrobeny poplatku a c. k. úřadům poštovním bylo uloženo, by poplatky ty vyměřovaly, vybíraly a zúčtovaly, ku kterémuž konci jim byla zvláštní vydána instruce. V případech pochybných mají sobě radu vzíti krátkou cestou při nejbližších úřadech a zřízeních finančních a tento jest uloženo přáním podobným co nejochotněji a bez odkladu vyhověti.⁹⁾

Co zvlášť se týče směnek v cizozemsku vydaných, v. § 142. odst. 7.

Odehlyku od zásady, že právní jednání uzavřená mezi cizinci a občany zdejšími mají býti podrobena ustanovením popl. zák. atd. tvoří tržební obchody s cennými papíry, které jsou uzavřeny mezi osobami, z nichž jedna nalézá se v cizině, t. j. mimo Rakouské území, v kterémž má platnost zák. o dani z tržby cenných papírů, když osoba v cizozemsku jest osobou prodávající a zdejší obchodník cennými papíry osobou kupující, kde právní jednání má býti prosto daně z tržby cenných papírů i když by uzavření a provedení obchodu dělo se v zemích zdejších, jen když prodávající v době uzavření obchodu nachází se v zemích cizích. Poplatnost takých právních jednání v Rakousku vysí totiž na podmínce, by osoba (strana smlouvající, obchodní dohodce) ku zapravení daně nejprve zavázaná bydlela v zemích Rakouských¹⁰⁾ (v. § 125. odst. 1.) 2.).

p. Dol. Rak. č. 31, str. 63; p. Hor. Rak. č. 11, str. 97; p. Štyr. č. 16, str. 116; p. Kor. č. 17, str. 89; p. Kraj. č. 21, str. 112; p. Přím. č. 20, str. 157; p. Tyr. č. 6, str. 58; p. Mor. č. 29, str. 149; p. Slez. č. 8, str. 35; p. Hal. č. 30, str. 215; p. Buk. č. 14, str. 60.

⁹⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 6. června 1885 č. 40.838. (Příl. p. Čechy č. 8, str. 35; p. Halé č. 5, str. 15).

¹⁰⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 13. (ř. z. č. 172); nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 (§ 2. ř. z. č. 197). — Rozh. m. f. ze dne 9. listopadu 1893 č. 40.744. — Příl. p. Dol. Rak. č. 1, str. 1. ex 1894).

B. Převody jmění pro smrt.

§ 11.

Předmětem poplatku jsou veškeré převody jmění pro smrt, pokud nejsou již obsaženy v předšlém odstavci lit. A. (§§ 1.—10.)¹⁾

Ve směru tomto jsou možny případy následující:

a) buď jde o jmění, jež náleží do pozůstalosti Rakouských občanů a jež nachází se v zemích zdejších či Rakouských; aneb

b) jde o jmění, jež náleží do pozůstalosti Rakouských občanů a jež se v cizozemsku nachází; aneb

c) jde o jmění, jež náleží do pozůstalosti jsoucí v zemích zdejších, jež však pochází od osob cizích; aneb

d) jde o jmění, jež má připadnouti komu v zemích zdejších z pozůstalosti, která Rakouským zákonům poplatkovým není podrobena.

Zde mají platnost tyto zásady:

ad a) Pozůstalost Rakouských občanů v zemích Rakouských se nacházející jest úplně podrobena ustanovením poplatkového zákona, necht pak zůstavitel zemřel zde neb v cizině.

ad b) Pozůstalost Rakouských občanů zde neb v cizozemsku zemřelých, jež se nachází zde i v cizozemsku, buďž podrobena zákonům zdejším, vyjma část, jež nalézá se v cizozemsku a spočívá v nemovitostech. Poplatky a dávky zapravené z tétož jmění státu, v němž pozůstalost se nalézá, lze zde čítati mezi passiva pozůstalostní, když řádně byly prokázány, vyjma částku vycházející na nemovitosti v cizozemsku jsoucí.

ad c) Pozůstalosti cizozemců v zemích zdejších jsou podrobny zákonům zdejším:

1. Bez výjimky, pokud pozůstalost skládá se z věci nemovitých. Ke dluhům vážnoucím na nemovitostech nacházejících se v zemích zdejších a v zemích cizích sluší přihlížeti dle poměru hodnoty statků nemovitých a

2. pozůstalost skládající se z věci movitých pokud, pokud nebylo prokázáno, že movitá pozůstalost Rakouských občanů ni-

¹⁾ Popl. zák. § 1. lit. B.

žádnému poplatku není podrobena v zemi, které cizí zůstavitel náleží.²⁾

Pouze movitá pozůstalost pověřených zde vyslanců, jejich úředníků vyslaneckých a jejich služebnictva má býti povždy považována za osvobozenou od poplatku bez výjimky, když osoby ty nejsou rakouskými příslušníky.

ad d) Není-li dle uvedeného pozůstalost vůbec aneb pouze částečně podrobena rakouským zákonům poplatkovým, nebudiž též pokládáno za předmět poplatku dědictví, pak odkazy neb dary pro případ smrti, které připadnou maji buďsi cizincům, buďsi občanům rakouským z řečené pozůstalosti našim poplatkovým zákonům nepodrobené.³⁾ 4)

Pozůstalost rakouských občanů v Levantu v § 71. odst. 2.

²⁾ Spr. soud nálezem ze dne 18. června 1894 č. 2402 (Budw. XVIII. 7973) vyslovil názor, že dle povšechného smyslu tohoto ustanovení má v případech těch rozhodovati materiální recipocita.

³⁾ Nař. mín. fin. ve srozum. s m. zál. zev. a m. spr. ze dne 8. dubna 1854 č. 13.990 (ř. z. č. 84).

⁴⁾ V souhlasu se zásadami těmito byla vyslovena poplatnost movité pozůstalosti v Rakousku zemřelých občanů:

1. Badenských, necht jejich přebývání zde bylo mimojducí neb trvalé (Vyhl. m. zál. zevn. ze dne 26. dubna 1862. — ř. z. č. 27);

2. Bavorských (Nař. m. fin. ze dne 5. srpna 1865 č. 28.379. Věst. mín. fin. č. 38, str. 329);

3. Italských (Nař. mín. fin. ze dne 20. října 1867 č. 40.139. — Věst. m. fin. str. 231);

4. Tureckých a bulharských, když pozůstalost projednává se soudy rakouskými dle zákonů rakouských a když pozůstalost přikne se dědicům (Nař. mín. fin. ze dne 4. května 1868 č. 14.280 a ze dne 7. července 1884 č. 19.410. — Věst. mín. fin. č. 17, str. 82 ex 1868 a č. 26, str. 163 ex 1884);

5. Württemberských, když rakouský soud dle nař. mín. spr. ze dne 29. prosince 1858 (ř. z. č. 4 ex 1859) povolán jest ku projednání pozůstalosti aneb když by i tak nebylo, když nabyvatelem movité pozůstalosti v zemích zdejších jsouc jest občan rakouský v zemích rakouských přebývající. (Nař. mín. fin. ze dne 10. března 1894 č. 53.402 ex 1893. — Příl. k věst. mín. fin. č. 3, str. 13; příl. pro Slezsko č. 4, str. 17);

6. Anglických, Skotských a Irských (Nař. mín. fin. ze dne 24. dubna 1874 č. 5565. — Věst. mín. fin. č. 15, str. 81);

7. Francouzských (Nař. mín. fin. ze dne 5. července 1877 č. 12.551. — Věst. mín. fin. č. 13, str. 67);

8. Řeckých (Nař. mín. fin. ze dne 6. ledna 1878 č. 178. — Věst. mín. fin. č. 2, str. 6);

C. Imění osob právnických.

§ 12.

Při těchto osobách jest předmětem poplatku:

a) Movité i nemovité jmění právnických osob, jako: kostelů, obcí benedikť, nadání, ústavů a společností vůbec, jejich členům nenáleží díl na společném jmění základním¹⁾, pak

b) nemovité jmění

1. akciových a jiných společností výrokových, jejich členům přísluší díl na společném jmění základním²⁾,

9. Rumunských (Naf. mín. řin. ze dne 25. února 1880 č. 3419. — Věst. mín. řin. č. 7, str. 28);

10. Ruských (Naf. mín. řin. ze dne 7. července 1880 č. 21863. — Věst. mín. řin. č. 21, str. 214).

Na téměř základě reciprocity bylo vysloveno, že nemá býti předmětem poplatku movitá pozůstalost v Rakousku zemřelých občanů:

1. Pruských (Naf. m. řin. ze dne 25. února 1878 č. 8665. — Věst. mín. řin. č. 9, str. 61);

2. Saských (Naf. mín. ze dne 7. března 1881. — Ř. z. č. 17);

3. Srbských (Sm. stát. ze dne 6. května 1881, art. V. — Ř. z. č. 89 ex 1882);

4. kantonu Tessinského (Naf. mín. řin. ze dne 15. prosince 1861 č. 64520. — Věst. mín. řin. č. 56, str. 317), a kantonu Sv. Havelského (Naf. mín. řin. ze dne 6. října 1888 č. 33761 (Věst. m. řin. č. 41, str. 727);

5. Bosenských a Hercegovských (Naf. mín. řin. ze dne 11. ledna 1886 č. 40801. — Věst. mín. řin. č. 2, str. 10);

6. Valdeckských a Pyrmontských (Naf. mín. řin. ze dne 28. listopadu 1893 č. 46238. — Věst. mín. řin. č. 55, str. 440);

7. Schaumburg-Lippe-ských (Naf. mín. řin. ze dne 25. září 1894 č. 42697. — Příl. k věst. mín. řin. č. 9, str. 55).

V případech, pro které není zřejmé ustanovení prohlášeno, jak sluší se zachovati, buďto v případě potřeby žádána tak zv. *reversalia de observando reciproco*.

Žádá-li ta, která strana z titulu reciprocity za to, by zcela neb částečně od poplatků osvobozena byla nacházející se dne movitá pozůstalost příslušníka státu cizího, buďto o žádosti té podána zpráva ministeriu financí, které úřadu, jehož se dotýče, naznačí cestu, kterou jest mu se bráti. (Hozh. mín. řin. ze dne 10. března 1894 č. 6918. Příl. k věst. mín. řin. č. 2, str. 8; — příl. pro Slezsko č. 3, str. 10).

¹⁾ Pol. roz., ^{57/1000} B) c) 1. a).

²⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 22 (Ř. z. č. 20.)

2. spolků a jednot na vzájemnosti spočívajících, jichž úlohou jest, dělníkům, pomocníkům a něčím poskytovat peněžní podpory v případě onemocnění, pense v případě invalidity a stáří, a pak pense pro jejich vdovy a sirotky;³⁾

3. dělnických pojišoven pro případ úrazu, pak dělnických pokladen pojišťovacích pro případ onemocnění;⁴⁾

4. výdělkových a hospodářských společenstev a záložeu do rejstříků zapsaných neb na zásadě svépomoci spočívajících (v. § 84.).⁵⁾

D. Jednotlivé průvody.

§ 13.

Za předměty poplatku sem spadající byly uvedena:

a) Vysvědčení, jimiž se vysvědčují osobní vlastnosti, příběhy neb skutečné okolnosti k tomu konci, aby bylo důkazem tomu neb průkazem pro toho, komu bylo dáno, pokud potvrzení takové nemůže býti pokládáno ani za právní listinu, ani za úřední vyhotovení (v. § 109.)¹⁾; a

b) knihy vedené o provozování obchodu, živnosti, závodů průmyslových, o prostředkování aneb ověřování obchodu (v. § 107.).²⁾

E. Jednotlivé spisy a úřední výkony.

§ 14.

Sem náleží:

a) Veškerá podání osob soukromých k zeměpánu, k radě říšské neb sněmům zemským, k zastupitelstvům okresním neb obecním, aneb k veřejným

³⁾ Zák. ze dne 15. dubna 1885 § 3. (ř. z. č. 51).

⁴⁾ Zák. ze dne 15. dubna 1885 § 9. (ř. z. č. 51).

⁵⁾ Zák. ze dne 27. prosince 1880 § 2. (ř. z. č. 51).

¹⁾ Popl. zák. § 1., lit. C) 1.

²⁾ Popl. zák. § 1., lit. C) 2.

úřadům neb ústavům, zřízeným pro záležitosti říšské, zemské, okresní neb obecní, aneb k úředním osobám jich místo zastupujícím; dále duplikáty a přílohy těchto podání a přepisy rubrik podání (v. §§ 94., 95.)¹⁾

b) Vklady do knih veřejných pro nabývání práv věcných (v. § 78.)²⁾ a

c) Úřední vyhotovení, která nejsou obsažena již mezi listinami právními neb vysvědčeními, za předmět poplatku zákonem poplatkovým zvlášť jsou uvedena (v. §§ 97.—105.)³⁾

Poměr o poplatcích mezi zeměmi Rakouskými a Uherskými.

§ 15.

Poměr tento byl zvlášť upraven zákonem ze dne 3. července 1868 (ř. z. č. 94) a nařízením min. fin. ze dne 2. října 1868 (ř. z. č. 135) a ze dne 21. prosince 1868 (ř. z. č. 156).

Uvedené nařízení min. fin. ze dne 2. října 1868 stanoví ve směru naznačeném pravidla následující:

1. Z listin právních, z právního jednání a z průvodů či dokladů pravidelně sluší zapraviti poplatek v té zemi, v které se udála okolnost, na které se zakládá poplatnost aneb závazek k zapravení poplatku vyššího.¹⁾

Z listin právních a z průvodů či dokladů podrobených poplatku před sepsáním listiny, byť i poplatek přímo měl býti placen, budíž zapraven poplatek v té zemi, kde byla listina neb průvod sepsán.

Když by listina neb průvod či doklad podepsány byly rozličenými osobami na místech rozličených, pokládá se, že byly vydány v té zemi, v které nejdříve se podepsal některý vydatel poplatný, a to i tehdyž, bylo-li vymíněno zvláštní schválení neb svolení (retifikace neb konsens.)²⁾

¹⁾ Popl. zák. § 1., lit. D) 1 a pol. saz. ⁴⁰⁷/₁₄₁.

²⁾ Popl. zák. § 1., lit. D) 2.

³⁾ Popl. zák. § 1., lit. D) 3.

¹⁾ Nař. min. fin. ze dne 2. října 1868 § 1. (ř. z. č. 135.)

²⁾ § 2. tamtéž.

Má-li z listiny právní neb z jednání právního vyměření býti poplatek úřady, budiž poplatek zapraven v zemi té, kde listina neb průvod byl sepsán.¹⁾

Bylo-li k takovému uzavření potřebí podpisů několika osob se zavazujících, budiž poplatek vyměřen a zapraven v zemi té, ve které podepsala se některá z osob těchto naposled; a pak-li by k listině takové výslovně vymíněno bylo nějaké schválení neb svolení, aneb bylo-li k uzavření samostatnému takového schválení pro osobní neschopnost potřebí, budiž poplatek vyměřen a zapraven v té zemi, ve které svolení neb schválení bylo dáno.²⁾

2. Z pravidel právě uvedených mají míti místa následující výjimky:

a) poplatek kolkový ze závěťů a dověteků buď placen v té zemi, již náleží poplatek z pozůstalosti volné a movité (v násl. odst. 3.);

b) procentový poplatek z převodů vlastnictví, služebnosti užívání neb požívání věcí nemovitých, pokud v mocnářství se nacházejí, buď poplatek vyměřen a placen ve finančním obvodu, ve kterém věci tyto se nalézají. Zásada tato má míti platnosti i když převody ty dějí se na základě rozsudku.⁴⁾

c) poplatky kolkové, ježto výjimečně vedle svolení zvlášť vyhlášeného lze platiti přímo, aneb ježto dle zákonných ustanovení dlužno odváděti přímo, buďtež vyměřeny a placeny v zemi, ve které se nachází bydlíšťe osoby poplatné.

Za bydlíšťe společností, spolků, sborů a ústavů budiž pokládáno sídlo ústřední správy; kdyby však podnikatelstva taková zřídila sobě též v druhé části říše jednateleství k platnému uzavírání jistého jednání a ku sepisování listin oprávněná, nechť se zapravuje z takového jednání a z takových listin v té části říše, ve které podobný odbor neb jednateleství má své sídlo.

¹⁾ § B. tamtéž.

⁴⁾ Při smlouvách směnných, jichž předmětem jsou nemovitosti ležící v zemích Rakouských a Uherských, má dle zásad v poznámce ku změn. pol. saz. ^{80/07} lit. B. z r. 1862 stanovených poplatek býti vyměřen a zaplacen s částkou na každou nemovitost vycházející v tom obvodu finančním, v kterém nemovitost ta která se nachází. — Pro zapravení stálého poplatku ze smlouvy, jakož i poplatku škálového, jenž snad dle dalšího obsahu smlouvy sluší vyměřiti, budiž setřeno uvedených pravidel všeobecných (Nař. min. fin. ze dne 8. března 1877 č. 2998. Věst. min. fin. č. 5, str. 28.).

Co zvlášť lýce se poplatků, ježto z dopravování osob a zboží platíli mají podnikatelstva železnic a paroplavby, buďte zapravovány, nehledie kam se dopraviti mají, v té části říše, kde se vydají lístky osobní a nákladní a pak-li se lístků takových nevydává, buďte placeny tam, kde se přijmou osoby neb věci k dopravě.⁵⁾

3. O poplatku za přenášení majetku po zemřelých bylo ustanoveno následovně:

a) jedná-li se o vlastnictví, požívání neb užívání věci nemovitých aneb i věci movitých avšak opatřených svazkem svěrenským neb manským anebo které i z jiné příčiny jsouc věnovány k jistým účelům nacházejí se pod správou neb dohlídkou veřejnou, buďž vyměřen a zapraven poplatek v tom obvodu finančním, kde se nacházejí věci nemovité aneb kde úřad pro správu a dohlídka povoláný má své sídlo;

b) z ostatní pozůstalosti movité má poplatek připadnouti té části říše, ku které zůstavitel přísluší eo státní občan, kdyby však byl zůstavitel nabyl státního občanství v obou částech říše, přísluší nárok na poplatek té části, v kteréž se byl zůstavitel narodil, a narodil-li se v cizozemsku, tu buďž zapraven poplatek tam, kde zemřel.

Pravidla tato sluší zachovávat i tehdá, kdyby zůstavitel příslušel k vojsku.⁶⁾

Jakým způsobem má býti přihlíženo ku dluhům na pozůstalosti vázoucím, v § 71. odst. 8.

Přenášeli-li se majetnost mezi živými takovým způsobem, jenž považován a poplatku podroben býti má eo převádění jmění pro smrt (odstupují-li totiž rodiče majetek svůj dětem, aneb bývá-li věno neb výbava upsána) buďž — pokud jde o placení poplatku — šetřeno pravidel v předcházejícím odstavci 1. uvedených.⁷⁾

4. Ekvivalent poplatkový ze jmění movitého buďž zapraven v tom finančním obvodu, kde bydlí osoba poplatná. Za bydliště společnosti, spolků, sborů a ústavů pokládáno buď sídlo správy ústřední.

Poplatkový ekvivalent z nemovitostí buďž placen ve finančním obvodu, kde se nachází poplatná nemovitost.⁸⁾

⁵⁾ Nař. mín. fin. ze dne 2. října 1868 §§ 4. a 15. (t. z. č. 135.)

⁶⁾ § 5. tamtéž.

⁷⁾ § 7. tamtéž.

⁸⁾ §§ 8. a 25. tamtéž.

5. Poplatek za vklad budiž placen v tom obvodu finančním, kde se vedou knihy veřejné, do nichž vklad učiněn býti má. — Osвобоzení v odstavci lit. D), dd) změn. pol. ^{102/45} z r. 1862 uvedené (v § 184. lit. g) obmezuje se na ty případy, v kterých rozlišené věci v zástavu dané nachází se v jednom a též obvodu finančním.⁹⁾

6. Ze spisů podaných, z příloha z přepisů rubrik budiž poplatek zapraven v tom obvodu finančním, kde spisy takové byly nejdříve podány k úřadu. Tohoto pravidla budiž šetřeno i tenkrát, když by podaný spis, příloha neb přepis rubriky od úřadu adl., kterému byl podán, vypraven býti měl k osobě, úřadu neb ústavu v obvodu druhém.¹⁰⁾

Při podáních ve formě telegramu budiž učiněno zadost povinnosti poplatkové způsobem, jaký pro tytéž případy v zemích Rakouských nařízením min. fin. ze dne 9. ledna 1869 (ř. z. č. 8) byl stanoven aneb též tak, že ve lhůtě 8 dnů uhradí se „doplňovací kolek za telegram“ místo známkou kolkovou hotovými, které se přiloží dodatečně podanému spisu, obyčejnému (v. § 139.).¹¹⁾

Poplatné spisy c. k. konsulátům a vyslanectvím podané budtež opatřeny kolkem toho obvodu finančního, kde nachází se zasilatel.¹²⁾

Pak-li by podaný spis podroben byl poplatku zároveň co listina právní, budiž přihlíženo k pravidlům v předcházejícím odst. 1. uvedeným.

Vždy však má býti pokládáno za to, jako by taký spis, s kterým jako s právní listinou sluší naložiti, podepsán byl v místě, kde byl podán.¹³⁾

7. Poplatek z úředních vyhotovení (přepisů, vidimování, domovních listů, listů cestovních, protokolů, rozsudků, dekretů o spůsobilosti, duplikátů, výtahů z knih veřejných, vysvědčení a jiných úředních vyhotovení) budiž zapraven v tom obvodu finančním, v kterém spisy ty byly vyhotoveny.

Výjimku od tohoto pravidla tvoří rozsudky, na jichž základě převádí se vlastnictví, požívání neb užívání věci nemovitě (v. před-

⁹⁾ § 12. tamtéž.

¹⁰⁾ § 9. tamtéž.

¹¹⁾ Nař. min. fin. ze dne 19. dubna 1882 (ř. z. č. 42).

¹²⁾ Nař. min. fin. ze dne 2. října 1868 § 10. (ř. z. č. 135.)

¹³⁾ § 11. tamtéž.

cházející odst. 2. lit. b) a pak úřední vyhotovení, které sebou jest předmětem poplatku co listina právní, kde mají přijíti ku platnosti zásady v předcházejícím odst. 1. uvedené.¹⁴⁾

Ustanovení uvedená nevztahují se nijak k obchodním a živnostenským knihám a zápiskům, jim na rovněž postaveným. — Poplatková povinnost takových knih a zápisků budiž posuzována proto dle zákonných ustanovení toho území státního, ve kterém těchto knih a zápisků se užívá, aniž by do příslušné částky poplatkové čítal se poplatek v druhém státním území za konané tam užívání snad již zapravený.¹⁵⁾

8. Poplatek z listin, z kterých podobný poplatek byl již zapraven v obvodu druhém (Uherském) a které jsou takového způsobu, že by z nich v druhém obvodu finančním poplatek zapraven býti musil, kdyby tamtéž byly vydány, (v. předcházející odst. 1.), má býti poplatek zapraven dle míry pro tento obvod finanční ustanovene do 14 dnů po převedení do druhého obvodu finančního aneb i před uplynutím takové lhůty, než-li se jich užije při úřadě, aneb než-li plní se závazek listinu převzatý, anebo než-li se podle listiny té započne jednání právní.

Podání a úřední spisy, jež obsahují sebou listinu právní, pokládají se za listiny právní, kterými dle uvedeného pravidla má býti naloženo.

Obdobné má platnosti pro směnky v zemích Uherských vydané. (v. pozn. 1. k § 29.)¹⁶⁾

Při placení poplatku z listin právních budiž však z poplatkové povinnosti dle zemských zákonů vypočítaně sružena částka, jež dle průvodu zapravena byla známkami kolkovými aneb přímo či hotovými všeobecnému důchodu finančnímu onoho obvodu finančního, kde listina byla vydána a pak-li by zmíněných průvodů teprv později bylo nabyto a proto v druhém obvodu hrazen byl celý poplatek bez ohledu na zapravenou již v jednom obvodu částku, může, jakmile doloží se žádaný průvod, žádáno býti za náhradu, kterou sluší bezzávadně poskytnouti, pokud po zaplacení poplatku neuplyne doba tři let.¹⁷⁾

¹⁴⁾ §§ 13—14. tamtéž.

¹⁵⁾ Nař. min. fin. ze dne 19. února 1892 č. 1041 (ř. z. č. 41).

¹⁶⁾ Nař. min. fin. ze dne 2. října 1868 §§ 11., 14., 26. a 27. (ř. z. č. 135.)

¹⁷⁾ §§ 28. a 29. tamtéž.

Ustanovení zde (v odst. 8.) naznačená nevztahují se k poplatkům z listin, právního jednání resp. převodů jmění v předcházejícím odst. 2. uvedeným.¹⁸⁾

Dle těchto zásad má poplatek připadnouti té neb oné části říše, i když by o závadách kolkových a poplatkových úřední nálezy byly sepsány a druhému obvodu finančnímu postoupeny.¹⁹⁾

Oba obvody finanční (Rakouský a Uherský) nebudtež vůbec — s vyloučením ustanovení o směnkách (v § 29. lit. a) — pokládány za cizozemsko.²⁰⁾

V souhlase se zásadou touto bylo také vysloveno, že ustanovení zákona ze dne 28. března 1889 (ř. z. č. 32) a ze dne 18. září 1892 (ř. z. č. 171) o poplatnosti cizozemských cenných papírů v zemích zdejších v oběh daných nevztahuje se k cenným papírům v zemích Uherských vydaným.²¹⁾

Druhy poplatků.

§ 16.

Poplatky vyměřují se buď

- a) částkami dle hodnoty věci se řídícími, a to buď
  1. dle určitých stupňů této hodnoty, aneb
  2. dle procent hodnoty, nebo
- b) částkami stálými, nezměnitelnými¹⁾.

Dle tohoto rozeznáváme tři druhy poplatků a to:

- a) poplatek škálový,
- b) poplatek procentový, a
- c) poplatek stálý.

Poplatek škálový a procentový opírají se o jedno a totéž měřítko, totiž o hodnotu předmětu poplatku a nelíší se od sebe valně, přihlížíme-li pouze k zevnějšnému momentu jich vyměřování;

¹⁸⁾ § 32. tamtéž.

¹⁹⁾ § 39. tamtéž. "

²⁰⁾ § 37. tamtéž.

²¹⁾ Zák. ze dne 28. března 1889 § 4. (ř. z. č. 32); zák. ze dne 18. září 1892 § 12. (ř. z. č. 171).

¹⁾ Popl. zák. § 3.